

Sygn. akt I CO 8/12

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Dończyk

SSN Irena Gromska-Szuster

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 4 kwietnia 2012 r.,
skargi Janusza K. o wznowienie postępowania zakończonego
uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2011 r.,
sygn. Akt /.../, stwierdzającą ważność przeprowadzonych
w dniu 9 października 2011 r. wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

W skardze o wznowienie postępowania skarżący (mający status wyborcy) powołując jako podstawę tej skargi art. 524 k.p.c. w związku z art. 242 § 1 i 3 oraz art. 244 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112 ze zm.; dalej jako: Kodeks wyborczy lub k.w.), zarzucił m.in. naruszenie art. 48 § 1 pkt 5, art. 379 pkt 4 i 5 w związku z art. 13 § 2 oraz art. 510 k.p.c., a także art. 2, 7, 30, 32, 37 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2, art. 78 i 176 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie należy wyjaśnić, że skarga o wznowienie postępowania dotyczy postępowania zakończonego uchwałą Sądu Najwyższego, podjętą przez cały skład Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych. W myśl zaś art. 413 k.p.c., sędzia, którego udziału lub zachowania się w procesie poprzednim dotyczy skarga, wyłączony jest od orzekania w postępowaniu ze skargi o wznowienie. Również z art. 48 § 1 k.p.c. wynika, że sędzia, który brał udział w wydaniu orzeczenia objętego skargą o wznowienie, nie może orzekać co do tej skargi. Z utrwalonej wykładni przytoczonych przepisów wynika, że wyłączenie obejmuje wszystkie czynności wchodzące w zakres badania dopuszczalności wznowienia oraz rozpoznawania skargi.

Wobec zaistniałej przyczyny wyłączenia sędziów wskazanej Izby sprawa niniejsza, na podstawie przepisu § 32 uchwały Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2003 r. w sprawie regulaminu Sądu Najwyższego (M.P. Nr 57, poz. 898 ze zm.), została przekazana do rozpoznania Izbie Cywilnej.

Odnosząc się natomiast do merytorycznego aspektu sprawy, należy przede wszystkim podkreślić, że zgodnie z art. 241 § 1 Kodeksu wyborczego, przeciwko ważności wyborów do Sejmu można - w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw

Rzeczypospolitej Polskiej - wnieść na piśmie protest do Sądu Najwyższego. Wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty (art. 241 § 3 tego Kodeksu). Uczestnikami postępowania wszczętego w wyniku protestu wyborczego są: wnoszący protest, przewodniczący właściwej komisji wyborczej albo jego zastępca i Prokurator Generalny (art. 242 § 3 k.w.). W myśl art. 258 k.w., przytoczoną regulację stosuje się odpowiednio do wyborów do Senatu. Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym i wydaje, w formie postanowienia, opinię w sprawie protestu (art. 242 § 1 k.w.). W postępowaniu stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052 z późn. zm.).

Z przepisów art. 244 § 1 i 2 w zw. z art. 258 k.w. wynika natomiast, że Sąd Najwyższy na podstawie sprawozdania z wyborów przedstawionego przez Państwową Komisję Wyborczą oraz opinii wydanych w wyniku rozpoznania protestów, rozstrzyga o ważności wyborów oraz o ważności wyboru posła (wyboru senatora), przeciwko któremu wniesiono protest. Także w tym postępowaniu stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym. Rozstrzygnięcie w powyższym przedmiocie Sąd Najwyższy podejmuje w formie uchwały, nie później niż w 90-tym dniu po dniu wyborów, na posiedzeniu z udziałem Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej.

Treść przytoczonej regulacji świadczy, że ustawodawca w sposób ścisły i wyraźny określił krąg uczestników postępowania prowadzonego na podstawie art. 244 i 258 k.w. Uczestnikami tymi są wyłącznie Prokurator Generalny i Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej. Wyborcy, którzy wnieśli protesty nie zostali wymienieni jako uczestnicy postępowania dotyczącego stwierdzenia ważności wyborów oraz ważności wyboru posła (wyboru senatora), co oznacza, że ewentualne uczestnictwo skarżącego w tym postępowaniu było niedopuszczalne i w ogóle nie wchodziło w rachubę. Jest to okoliczność istotna, gdyż zgodnie z art. 524 § 2 k.p.c., w postępowaniu nieprocesowym zainteresowany, który nie był uczestnikiem postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy, może żądać wznowienia postępowania, jeżeli

postanowienie to narusza jego prawa. W takim wypadku stosuje się przepisy o wznowieniu postępowania z powodu pozbawienia możliwości działania. Szłoby zatem o podstawę wznowienia przewidzianą w art. 401 pkt 2 k.p.c. Skoro jednak skarżący w ogóle nie mógł być uczestnikiem postępowania dotyczącego ważności wyboru do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz ważności wyboru posłów i wyboru senatorów, to w rezultacie nie może też domagać się wznowienia tego postępowania.

W tym stanie rzeczy skarga o wznowienie postępowania jako niedopuszczalna podlegała z mocy art. 410 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odrzuceniu. Dlatego też orzeczono, jak w sentencji.